

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille M. Divendal
Auteurs: M. Boxhoorn/S.v.d. Wal
Telefoon 5115090
E-mail: mboxhoorn@haarlem.nl
STZ/JOS Reg.nr. 2009/149542
Te kopiëren: nota: Haarlem Sport!
B & W-vergadering van 18 augustus 2009

Onderwerp
Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014

DOEL: Besluiten

Het college is bevoegd besluit te nemen over de inhoud van de nota Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014, en deze beschikbaar te stellen voor bespreking met relevante partners, waarna de nota wordt vastgesteld.

B&W

1. Het college stemt in met de inhoud van de nota: 'Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014'
2. Het college besluit de Agenda Sport vrij te geven voor bespreking met relevante partners.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties
4. De betrokkenen, zoals Sportsupport, St. Topsport Kennemerland etc., ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014

Inleiding

Bijgevoegde nota, 'Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014', geeft de kaders aan waarbinnen het sportbeleid zich de komende jaren kan gaan ontwikkelen. Concreet betekent dit dat aansluiting gezocht wordt met het landelijk beleid, maar dat er voor de Haarlemse situatie specifieke accenten worden gelegd. Tevens sluit de nota aan bij de reeds door de raad vastgestelde nota's zoals bijvoorbeeld 'Kiezen voor Jeugd', 'Gemeentelijk gezondheidsbeleid Haarlem 2007-2010' en de Programmabegroting 2010-2014. Hoofddoelstelling is het realiseren van punten zoals genoemd in de Programmabegroting, programma 4.3.

Besluitpunten college

1. Het college stemt in met de inhoud van de nota: 'Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014'
2. Het college besluit de nota 'Haarlem Sport!, "Agenda voor de Sport" vrij te geven voor bespreking met relevante partners.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties. De nota 'Haarlem Sport', "agenda voor de Sport" wordt binnen de huidige beschikbare middelen uitgevoerd.
4. De betrokkenen, zoals Sportsupport, St. Topsport Kennemerland etc., ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving

Beoogd resultaat

Vrijgeven voor bespreking van de nota 'Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014' met relevante partners, zodat de nota in december 2009 door de Raad kan worden vastgesteld.

Argumenten

De gemeente Haarlem wil zich graag profileren op sportbeleid. De laatste jaren hebben wij veel geïnvesteerd in het sportbeleid om sporten voor Haarlemmers toegankelijk, laagdrempelig en uitdagend te maken. Bij veel van de bereikte doelen zal nu een vervolgstap gemaakt moeten worden om het beleid verder uit te diepen en te verankeren.

Door middel van de Agenda Sport worden de keuzes die de gemeente Haarlem maakt helder en inzichtelijk. Zo kan er flexibel ingesprongen worden op nieuwe ontwikkelingen en actuele vraagstukken.

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

Uitvoering

	Instemming B&W
Week 34 + 35	Agenda Sport ter informatie naar Commissie Samenleving
Week 34 t/m 40	Ronde tafel gesprekken met partners (sportpartners, SDO's, platformen Jeugd en BOJ (evt. BOPO BOVO))
Week 42	Sportcafé
Week 46, 10 november	B&W
Week 47, 19 november	Commissie Samenleving
Week 49, 3 december	Raad

De vaststelling van het sporbeleid verloopt in twee fasen. Eerst zal de nota 'Haarlem Sport! Agenda voor de Sport 2010-2014' door B&W beschikbaar worden gesteld voor overleg met relevante partners.

De nota zal ter informatie worden gestuurd aan de leden van de commissie Samenleving. Vanaf september zullen er ronde tafelgesprekken plaatsvinden met de belangrijkste partners uit de sportwereld.

Bovendien wordt de nota voor advies voorgelegd aan de WMO-raad.

In oktober zal er een sportcafé over dit onderwerp georganiseerd worden, waarbij met name sportverenigingen actief mee kunnen denken over de rolverdeling die voor de uitvoering van dit beleid noodzakelijk is.

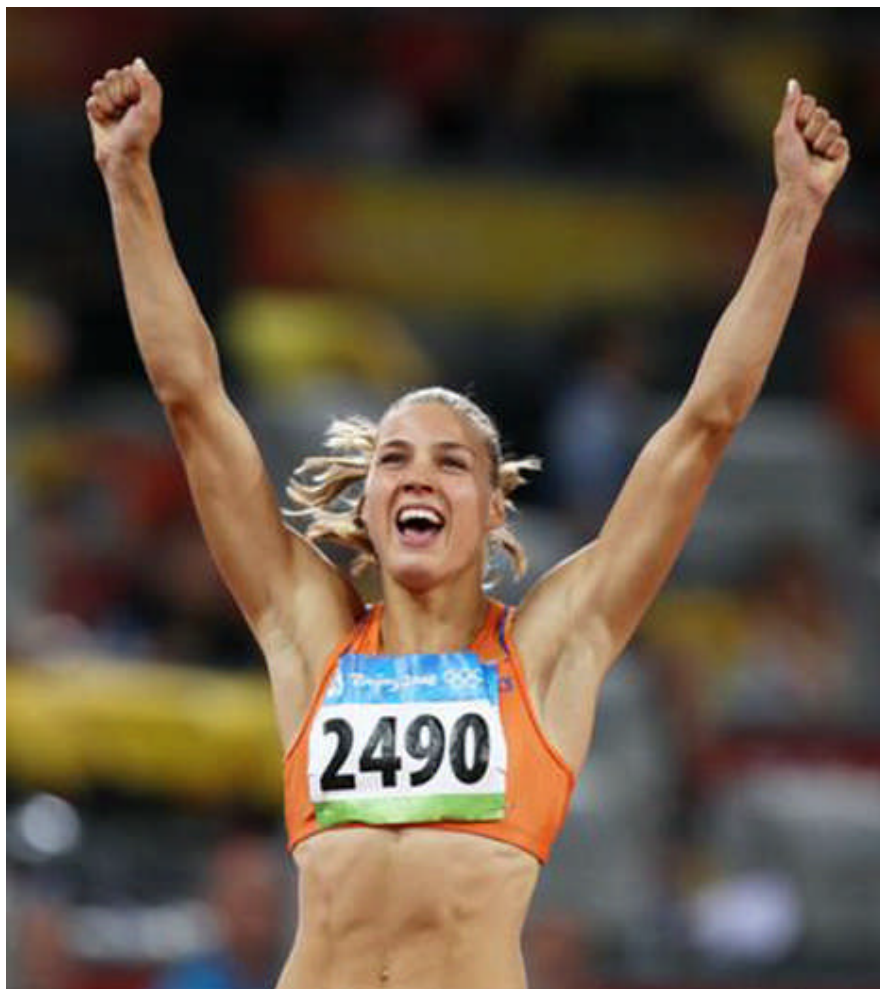
In de tweede fase wordt de definitieve versie van de nota: "Haarlem Sport!, Agenda Sport 2010-2014", aan College, commissie en de Raad voorgelegd.

Bijlagen

- Haarlem Sport!, Agenda voor de Sport 2010-2014

Het college van burgemeester en wethouders

Haarlem Sport!

Agenda voor de Sport 2010-2014

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
1. TERUGBLIK	4
2. TOEKOMST	6
3. BREEDTESPORT	9
4. TOPSPORT/TALENTONTWIKKELING	16
5. COMMERCIËLE SPORT	18
6. SPORT, RECREATIE EN GEZONDHEID	19
7. OPTIMALISERING SPORTACCOMMODATIES	22
8. SAMENVATTING	24
9. TOT SLOT	26
10. FINANCIËN	26
11. LIJST MET AFKORINGEN EN BEGRIPPEN	27

Inleiding

Haarlem sport, en hoe! De laatste jaren heeft de gemeente Haarlem veel geïnvesteerd in haar sportbeleid om sporten voor Haarlemmers toegankelijk, laagdrempelig en uitdagend te maken. Er is geïnvesteerd in de jeugd door middel van de breedtesportimpuls en de BOS (Buurt Onderwijs Sport)-projecten. Hierdoor is voor elke jonge Haarlemmer, uit welke buurt hij of zij ook komt, sport binnen handbereik. Veel van onze jonge inwoners hebben tijdens een van de prachtige Haarlemse evenementen door middel van clinics tijdens of na schooltijd, met de Jeugdsportpas of workshops met verschillende sporten kennis kunnen maken. Er is aansluiting gezocht en gevonden met het jeugdbeleid van Haarlem (Kiezen voor Jeugd) en er is samenwerking ontstaan tussen verschillende instanties, bijvoorbeeld welzijnswerk en onderwijs. De accommodaties zijn grotendeels op orde gebracht of daar wordt aan gewerkt. De Stichting Topsport Kennemerland is opgericht en de Haarlemse topsporters zijn regelmatig in het (inter)nationale nieuws. Kortom, het gaat goed met de Haarlemse sport en daar zijn we trots op!

Dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. Er is nog veel meer te doen en er zal hard gewerkt moeten worden om op het huidige niveau te blijven en stappen voorwaarts te maken. Er zijn onderwerpen binnen het sportbeleid die verder uitgediept moeten worden en er zijn nog altijd groepen die onvoldoende sportmogelijkheden hebben. In deze Agenda dragen we onderwerpen en speerpunten aan, waar de gemeente Haarlem de komende jaren mee aan de slag wil.

Dit sluit aan bij het Coalitieakkoord 2006 – 2010 ‘Sociaal en Solide’, waarin de gemeente Haarlem sport ziet als cement voor de samenleving. Sporten brengt Haarlemmers uit verschillende buurten en met verschillende achtergronden met elkaar in contact op het veld of in de zaal. Sporten is dus niet alleen goed voor de gezondheid maar is ook belangrijk voor de stad. Haarlemmers leren elkaar kennen. Jongeren leren samen te werken, respectvol met elkaar om te gaan en hun energie op een positieve manier in te zetten. De economische impact die topsporters en vooral topsportevenementen voor de stad hebben mag ook niet ongenoemd blijven. Daarbij maken Haarlemse topsporters Haarlemmers enthousiast om zelf aan het sporten te gaan. Haarlem blijft sportstad, ook in de toekomst.

In de komende maanden gaat de gemeente in overleg met de kernpartners die het sportbeleid uitvoeren, om de speerpunten verder aan te scherpen.

Vervolgens worden alle sportverenigingen intensief betrokken bij de verdere uitwerking van het sportbeleid. Tijdens een “sportcafé” wordt de Agenda gepresenteerd en wordt er gediscussieerd over ieders rol om de speerpunten te kunnen realiseren. Door intensieve samenwerking met partners wordt de sport sterker. Sport is tenslotte meer dan alleen het verbeteren van de eigen prestaties. Het vraagt (intensieve) samenwerking. Op deze manier komt het meerjarig sportbeleid tot stand met het daarbij behorende werkplan. Het werkplan zal vervolgens aangepast worden naar de beschikbaar gestelde middelen. Elk jaar zal er een nieuw en waar nodig aangepast werkplan opgesteld worden. Zo kunnen we in de komende jaren met een blijvend actueel beleid met sportief enthousiasme en energie aan de slag!¹ Informatie over planning en data van bijeenkomsten wordt gepubliceerd op de website van de gemeente. (www.Haarlem.nl)

¹ In het gehele document worden afkortingen gebruikt. De lijst van afkortingen en begrippen staan op pagina 30, achterin het document.

1. Terugblik

In Haarlem is er in de afgelopen jaren veel gebeurd op sportgebied. Mede gedreven door vele financiële impulsen van het Rijk is het sportbeleid in de gemeente op een behoorlijk peil gekomen.

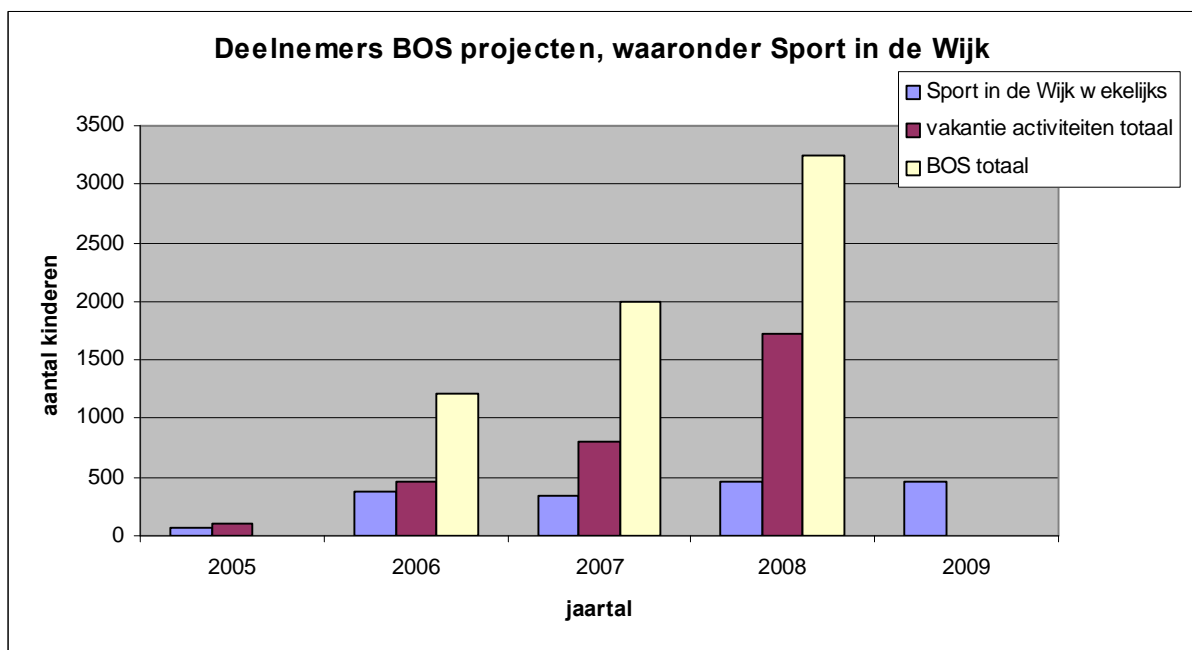
Accommodaties

Zo is er de laatste jaren, met inzet van onze partners, verenigingen en vrijwilligers een grote inhaalslag gemaakt met het wegwerken van achterstallig onderhoud op buitensportaccommodaties. Hierbij is de weg van het opwaarderen van de huidige accommodaties een juiste stap voorwaarts, waarbij alle accommodaties op normniveau gebracht worden.

Met de binnensportaccommodaties moet de werkelijke inhaalslag nog komen. Wel zijn er bij het Stedelijk Gymnasium en de Brede School Meerwijk nieuwe sportzalen gerealiseerd.

Wijkgerichte aanpak

Het coalitieakkoord benadrukt de wijkgerichte aanpak van het sociaal beleid, waarin sport een belangrijk onderdeel is. Er is accent gelegd op sportaanbod in de wijken met verschillende sportstimuleringsprojecten en – activiteiten voor verschillende doelgroepen. Voorbeelden hiervan zijn het project School in Wijk (Brede School ontwikkeling), Buurt-Onderwijs-Sport (BOS) projecten (waaronder Sport in de Wijk), de combinatiefunctionarissen en een Richard Krajicek Playground.

Figuur 1 Ontwikkeling Deelname BOS- projecten Schalkwijk en Oost

(2005 is schatting en 2009 alleen eerste kwartaal)

Integrale aanpak

Na de Breedtesportimpuls (1999-2003), is de Buurt, Onderwijs, Sport (BOS)-Impuls binnengehaald (2005-2011) en in 2008 is de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur van start gegaan. Dit heeft er toe geleid dat op vele vlakken wordt samengewerkt (scholen, buurten, welzijnswerk en cultuur) om kinderen een adequaat sportaanbod te doen.

Een van de speerpunten van het 'breedtesportbeleid' is ervoor zorgdragen dat oudere en kwetsbare groepen mee kunnen doen aan de verschillende bewegingsvormen. In de afgelopen periode zijn er verschillende organisaties en intermediairs ingezet om deze groepen meer te laten participeren. Zo heeft SportSupport naast de Jeugdsportpas de Beweegpas 50+ ingevoerd.

Sportverenigingen

Sportverenigingen zijn nog steeds de grootste aanbieders van breedtesport. Er is een start gemaakt met het vitaliseren van sportverenigingen. Dit houdt in dat ervoor gezorgd is dat de samenwerking tussen sportbonden, verenigingen, scholen en welzijnswerk op gang is gekomen. De komst van de combinatiefunctionaris is een goede stap in de professionalisering van de sportvereniging. Bovendien is er een convenant met de KNVB getekend om voetbalverenigingen naar een hoger niveau te tillen. Echter, sportverenigingen zullen de komende jaren nog meer moeten worden ondersteund in vitalisering en professionalisering.

Topsport

Naast een organisatie die zich richt op de stimulering van breedtesport (SportSupport) is er in 2007 een stichting opgericht die zich richt op topsportontwikkeling in de stad (Stichting Topsport Kennemerland). Hierdoor heeft de gemeente een slag kunnen slaan in de ontwikkeling van het topsportbeleid.

Evenementen

Zoals gebruikelijk heeft Haarlem zich de laatste jaren nadrukkelijk laten zien met sportevenementen. De Haarlemse Honkbalweek, WK Honkbal, de Zilveren Kruis Achmealoop (voorheen bekend als TROS-loop) en, terug van weggeweest, de Haarlemse Basketball Week.

De fundamenten voor de nieuwe sportagenda zijn gelegd met onder meer:

- Nota Speerpunten Sport 2007-2011;
- Programmabegroting 2009-2013;
- Nota Gemeentelijk gezondheidsbeleid 2007-2010;
- Grote Stedenbeleid;
- Kiezen voor jeugd, 2006;
- WMO programma;
- Prestatieplannen SportSupport en Stichting Topsport Kennemerland;
- Nota VWS 'Tijd voor Sport' 2005.
- Olympisch Plan 2028.

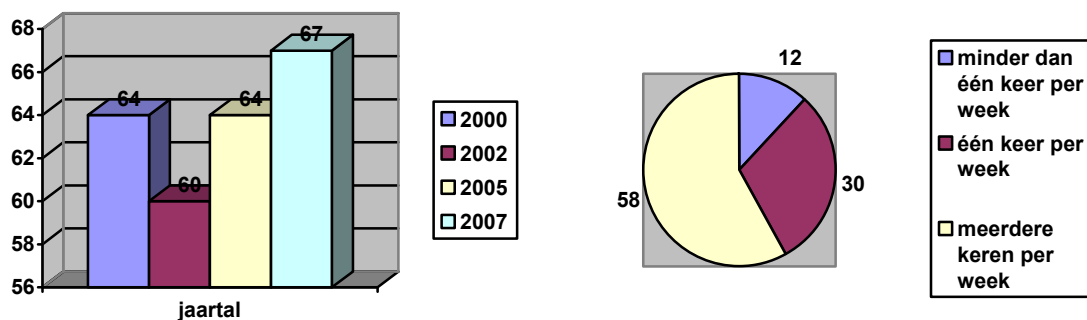
2. De toekomst

Nu de basis van het beleid goed staat, is het tijd om een vervolgstap te gaan maken. Wat vindt Haarlem belangrijk? Waar willen wij verder verdieping in aanbrengen en waarop baseren wij deze keuzes? In de komende hoofdstukken wordt dit verder uitgewerkt.

Visie

Haarlem stimuleert een gezonde en verantwoorde sportbeoefening voor een ieder die dat wenst. Sport wordt ingezet als middel om een aanvullende bijdrage te leveren aan de sociaalmaatschappelijke cohesie en op beleidsterreinen als volksgezondheid, jeugd- en jongerenwerk en integratie. Sport moet gezien worden als iets vanzelfsprekends: sport hoort erbij!

Doelstelling is om het percentage van 67%² van de Haarlemmers die in 2007 als regelmatige sporter te boek staan op te hogen naar een percentage van 70 % in 2012. Landelijk doet 65% van de bevolking minimaal 1 keer per maand aan sport.

Figuur 2 Aantal regelmatige Haarlemse sporters 2007

In de jaren daarna zal de sportparticipatie nog verder moeten stijgen. Het Olympisch Plan 2028 heeft ambitieuze doelen in dit kader, namelijk:

- Verhoging van de sportparticipatie, van 65% in 2008 naar 75% in 2016.
- Verhogen van het aandeel van de bevolking dat sport in georganiseerd verband en aangesloten is bij NOS*NSF – de zogenaamde organisatiegraad – van 28% naar 35%³.

Deze plannen zijn zeer recentelijk gepubliceerd. Wat de financiële consequentie is van deze plannen is nog onduidelijk. De Gemeente Haarlem zal de ontwikkelingen hierin volgen en binnen haar eigen mogelijkheden beleid maken.

Rol gemeente

De gemeente treedt op als regisseur, opdrachtgever en coproducent van de sport in Haarlem.

In navolging van de nota Integraal Jeugdbeleid Haarlem uit 2006 willen we benadrukken dat de gemeente slechts een van de spelers is in het werkveld. De regierol betekent dan ook niet dat de gemeente in ieder project het voortouw neemt. Zij zal echter wel een bijdrage leveren aan de afstemming en voorwaarden scheppen voor activiteiten en samenwerking.

² Leefbaarheids Rapportage, 2007

³ Expertrapport Nederlandse Sport naar Olympisch niveau, *een nadere uitwerking van het sportgedeelte van het Olympisch Plan 2028*, NOC*NSF, 2009

Regisseren is namelijk: Stimuleren, Situeren, Steun creëren, Structureren en Sturen ⁴ (de 5 S-en): Onder het begrip stimuleren wordt verstaan dat de gemeente een actieve opstelling heeft en initiatief neemt waar het de ontwikkeling van de sport in Haarlem betreft.

Situeren houdt in dat bestaande netwerken en bestaand beleid als uitgangspunt dienen voor nieuwe initiatieven en dit moet daarom duidelijk in kaart worden gebracht.

Steun creëren betekent dat met burgers en instellingen gezocht wordt naar een gezamenlijk gedragen visie op het beleid en dat de doelstellingen niet alleen door de gemeente bepaald worden.

Structureren betreft het onderhouden en aanpassen van het netwerk, het scheppen van duidelijke overlegstructuren en het maken van afspraken over bijvoorbeeld het oplossen van conflicten.

Sturen tenslotte, betekent actief activeren: niet alles tegelijkertijd aanpakken maar prioriteiten stellen, alert zijn op kansen en mogelijkheden en het bevorderen van verscheidenheid.

Vanuit deze regierol heeft de gemeente een aantal organisaties aangewezen om het beleid uit te voeren. Dit zijn organisaties die zich richten op breedtesport, topsport en accommodaties. In de huidige situatie zijn dat respectievelijk SportSupport, Stichting Topsport Kennemerland en SRO. De gemeente zal via de site www.haarlem.nl uitdrukkelijker informatie over sportbeleid en sportactiviteiten aandacht geven.

Bovendien zijn er in Haarlem twee sportopleidingen, namelijk het CIOS en INHolland Sport en Beweging. In een intensieve samenwerking met deze twee partijen kan veel winst behaald worden in de ontwikkeling van beleid (stagiaires en onderzoek) en de uitvoering (ondersteuning bij (top)sportevenementen). Mogelijk kan deze samenwerking ook worden gezocht met het Teylerscollege dat een aantal sportklassen heeft en andere scholen voor voortgezet onderwijs met specifieke sportprogramma's (zoals het Mendelcollege).

Als startpunt heeft deze sportagenda de volgende beleidsthema's:

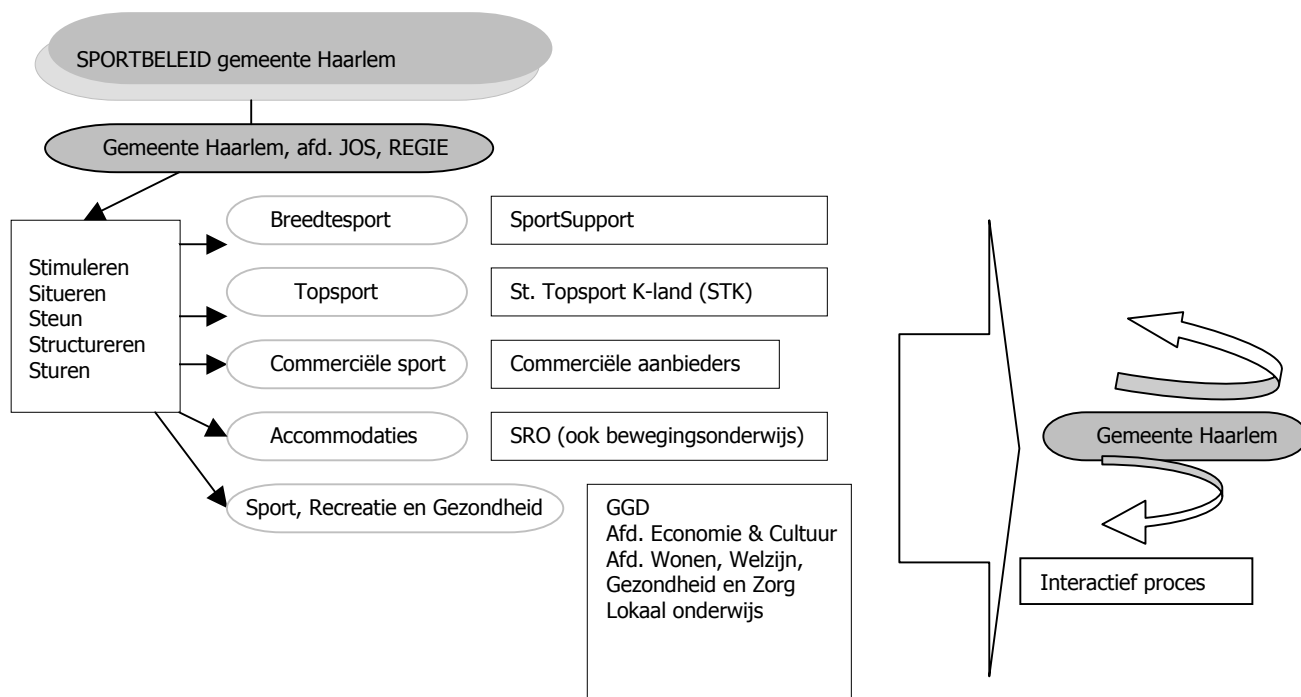
1. Breedtesportontwikkeling;
2. Topsport en talentontwikkeling;
3. Commerciële sport;
4. Sport, recreatie en gezondheid;
5. Optimalisering sportaccommodaties.

Onderliggend op alle beleidsthema's is het Olympisch Plan 2028. Nederland heeft de ambitie zich kandidaat te stellen voor de Olympische Spelen van 2028. Tot 2016, waarin Nederland zich definitief kandidaat moet stellen, heeft de overheid de intentie om fors te investeren in sport in de breedste zin van het woord om Nederland klaar te stomen voor de Spelen.

In deze Agenda Sport zullen de speerpunten zoals die in het Olympisch Plan voorkomen, terug te vinden zijn. Dit geldt voor bijna alle thema's, want om voldoende draagvlak voor de Spelen te creëren wil de overheid niet alleen in topsport en accommodaties investeren, maar zeker ook in breedtesport, maatschappelijke thema's, bijvoorbeeld gezondheid, sociale cohesie, opvoeding en onderwijs en gehandicaptensport.

⁴ Bron: P.L. Hupe en E. H. Krijn : de gemeente als regisseur van het preventief jeugdbeleid. Een hulpmiddel bij het inventariseren van het aanbod gericht op de jeugd. Den Haag, SGBO, 1997

Figuur 3 Dynamisch interactief proces van gemeentelijk sportbeleid

3. Breedtesportontwikkeling

De sportstimuleringsactiviteiten zijn onderverdeeld in vijf thema's:

- a) breedtesportstimulering;
- b) maatschappelijke functie van de sport;
- c) service, ondersteuning en informatieoverdracht;
- d) vitalisering sportverenigingen;
- e) breedtesportevenementen.

a) Breedtesportstimulering

Huidig aanbod

Sport is een belangrijke vorm van vrijetijdsbesteding. Omdat mensen steeds meer mogelijkheden krijgen aangeboden voor deelname aan andere vormen van vrije tijdsbesteding is het belangrijk om de sport goed te presenteren en te promoten om deelname aan sport te stimuleren. De jeugd, en dan met name de schooljeugd, is een groep op wie veel van de sportstimulerende activiteiten zijn gericht. Door verschillende vormen van kennismaking met sport die SportSupport aanbiedt, kunnen kinderen een bewuste keus maken voor een sport die hen ligt.

Voor de jeugd in de leeftijd van 6 tot 18 jaar worden diverse stimulerings- en kennismakingsactiviteiten in de sport georganiseerd, zoals schoolsporttoernooien, de Jeugdsportpas, naschoolse sportactiviteiten voor basisonderwijs en leerlingen van het VMBO, promotie van sporten bij sportverenigingen en sportinstuiven. Daarnaast worden de ouderen niet vergeten door middel van een informatiemarkt en de Beweegpas 50+, met een sportkennismakingsaanbod voor actieve vijftigers.

Gewenst aanbod

Het is wenselijk om het huidige aanbod te continueren. Belangrijk is om zo efficiënt mogelijk te werken en de verschillende programma's zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Via een pas kunnen we specifieke doelgroepen stimuleren met korting sport te beoefenen. Voorbeelden hiervan zijn de Beweegpas 50+, Haarlempas, Jeugdsportpas en Studentensportpas. De laatste is in het studiejaar 2009/2010 nieuw ingevoerd. Studenten zijn volgens het Olympisch Plan 2028 een kansrijke doelgroep om de sportparticipatie te laten stijgen. Ook senioren vormen een doelgroep vanwege de vergrijzing.

Speerpunten

- Continuering schoolsporttoernooien;
- Jeugd sportpas: In 2012 is het JSP-programma gehandhaafd, maar heeft betere aansluiting bij de naschoolse sportactiviteiten die in het kader van School in de Wijk plaatsvinden;
- SportZ4U: In 2012 heeft het VMBO in Haarlem een extra sportaanbod voor haar eerste en tweedeklassers naast het reguliere bewegingsonderwijs. Wel kan dit extra aanbod aansluiten op Lichamelijke Opvoeding en tijdens schooltijd plaatsvinden. Verenigingen zijn hier een belangrijke aanbieder in;
- Beweegpas 50 + wordt verder uitgebreid;
- Naschoolse sportactiviteiten (in het kader van de Brede School/ School-in-de-wijk);
- De studentensportpas van INHolland is gelanceerd (september 2009).

b) Maatschappelijk functie van de sport

Huidig aanbod

Sport is een maatschappelijk bindmiddel tussen welzijn, onderwijs, gezondheid, leefbaarheid, veiligheid en recreatie.

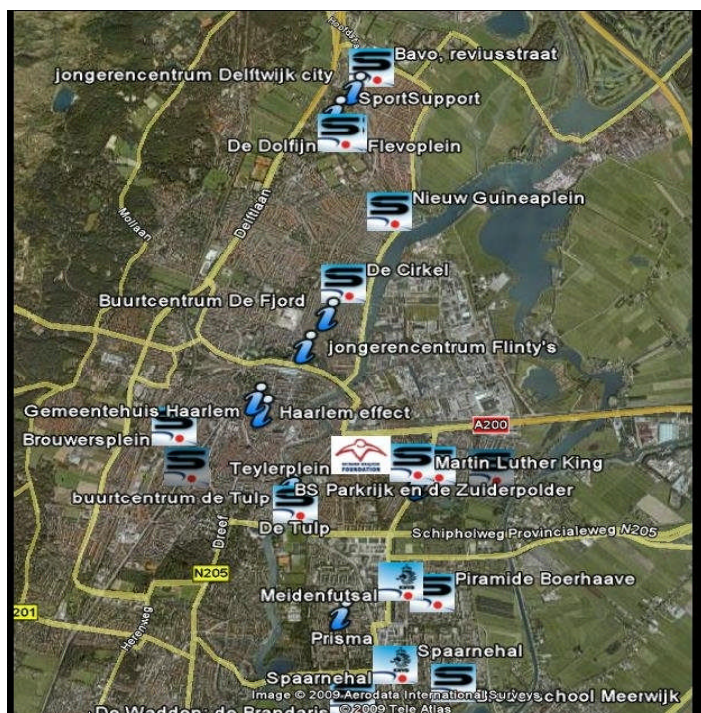
Sporten voor mensen met een beperking, het aangepast sporten, biedt een mogelijkheid om te recreëren op eigen niveau. Bij het initiëren en opzetten van activiteiten wordt er samenwerking gezocht met (aangepaste) sportverenigingen, onderwijs en zorginstellingen, met als doel deze doelgroep te stimuleren om aan het aangepast sporten deel te nemen.

Ook bijvoorbeeld voor kinderen in achterstandssituaties hebben baat bij goede sportfaciliteiten en activiteiten.

Aandachtswijken

Jeugd uit gezinnen met een lage sociaal economische status (SES) vormt een aparte doelgroep bij de activiteiten van SportSupport. Enkele BOS-projecten richten zich op deze groep (Sport in de Wijk) en op allochtoon sportkader (verenigingsondersteuner, trainer/coach, bestuurslid). Daarnaast worden allochtone zelforganisaties ondersteund bij zelf te organiseren sportactiviteiten, zoals een voetbaltoernooi. De gemeente ondersteunt SportSupport met het zoeken naar aanvullende subsidie om bijvoorbeeld het project FEM Fit (voor allochtone vrouwen) te continueren.

Voor de uitvoering van wijkgerichte activiteiten hebben we sinds 2008 beschikking over een Richard Krajicek Foundation Playground, op het Teylerplein. Deze wordt zeer goed bezocht. In 2009 komen nog twee Playgrounds erbij en in 2010 een Cruyff Court.

Figuur 4 Spreiding Sport in de Wijk activiteiten in de stad

Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur

Met de rijksimpuls Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur worden combinatiefuncties gerealiseerd. Deze impuls wordt in samenwerking met cultuur -, onderwijs - en sportinstellingen gestalte gegeven via prestatieplannen, waarbij de samenhang tussen de scholen, de sportverenigingen en de buurt centraal staat met als doel sport en cultuur zo laagdrempelig mogelijk te stimuleren.

Zo zijn er vakleerkrachten bewegingsonderwijs ook naschools werkzaam als sportbuurtwerker of als vrijwilligerscoördinator/trainer bij een sportvereniging. Hiermee kan met name de wijkfunctie van een vereniging versterkt worden. Deze impuls zal ook de komende jaren een belangrijk aandeel moeten leveren.

Mutare

De gemeente Haarlem onderhoudt al jaren een stedenbandrelatie met de Zimbabwaanse stad Mutare. Het sportproject wordt financieel ondersteund, waardoor een sportcoördinator zich kan bezighouden met de ontwikkeling van sportinfrastructuur en sportactiviteiten in Mutare en Haarlem. Er vindt regelmatig uitwisseling plaats tussen beide steden.

Jeugd Sport Fonds

Ook is er sinds enkele jaren de mogelijkheid om kinderen uit minimagezinnen aan te melden bij het Jeugd Sport Fonds Haarlem. Dit fonds betaalt de contributie en komt tegemoet in de kosten van sportmateriaal en kleding. Mogelijk wordt in de toekomst een combinatie gemaakt met een Jeugd Cultuur Fonds.

HFC Haarlem

Voetbalclub HFC Haarlem is in 2008 gestart met Maatschappelijk Verantwoorde projecten onder de naam stichting HFC Haarlem en Meer. De club organiseert buurtprojecten, een scholenproject en leer-/werkprojecten. Ook voor de 'Haarlemssporten' geldt enige maatschappelijke betrokkenheid (zie Hoofdstuk 2).

Gewenst aanbod

Het huidige aanbod moet minimaal gehandhaafd blijven en waar mogelijk uitgebreid. Voor alle 'kwetsbare groepen' behoort sporten tot de mogelijkheden; voor kinderen in de wijk of buurt waar ze wonen. Dit betekent dat Sport in de Wijk, dat nu door heel Haarlem verspreid is, gehandhaafd moet blijven en dat er gestreefd moet worden om de witte vlekken op de kaart ook in de te vullen, zeker als het gaat om aandachtswijken.

Dit kan door de verschillende ontwikkelingen aan elkaar te koppelen. Bijvoorbeeld door combinatiefunctionarissen in te zetten in de wijken, voor zowel school, buurt als vereniging. Op deze manier sluit dit ook aan bij het 'Kiezen voor Jeugd-beleid'. In de nota *Integraal Jeugdbeleid Haarlem*, waarin nadrukkelijk samenwerking van instanties en de beschikbaarheid van sportaccommodaties in de wijken genoemd wordt, wordt het belang onderstreept dat er in deze wijken een gevarieerd en toegankelijk sportaanbod is.⁵

Projecten als FEM Fit, Jeugd Sport Fonds, Mutare en HFC Haarlem (en Meer) kunnen gecontinueerd worden. Tenslotte moet er meer aandacht komen voor sport voor Speciaal Onderwijs.

Speerpunten

- Er komt meer aandacht voor Sport Speciaal Onderwijs en sporten voor mensen met een beperking, middels een sportpas/naschools aanbod;

⁵

uit: Kiezen voor Jeugd, nota integraal Jeugdbeleid Haarlem, 2006

- Sport in de Wijk: het aanbod blijft gehandhaafd en wordt zo mogelijk uitgebreid. Een deel van deze activiteiten vinden plaats op Richard Krajicek Foundation Playgrounds en het Cruyff Court;
- Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur: Er zijn combinatiefunctionarissen werkzaam in de gemeente Haarlem. Dit betekent meer sportende kinderen en professionelere verenigingen. Daarnaast komt er meer verbinding tussen onderwijs, sportverenigingen en/of cultuur;
- FEM Fit: een structurele bijdrage voor allochtone vrouwen;
- JSF: steeds meer instanties weten het JSF te vinden, waardoor er meer verwijzingen zijn;
- Mutare: voortzetting van dit stedenbandproject;
- HFC Haarlem zet zijn maatschappelijk verantwoorde projecten voort;
- De Haarlemsporten worden gestimuleerd maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

c) Service, ondersteuning en informatieoverdracht

Huidig aanbod

Het vitaliseren van verenigingen in hun functioneren als vrijwilligersorganisatie wordt gestimuleerd door middel van serviceverlening en advisering door SportSupport. Dit gebeurt via de combinatiefunctionarissen, cursussen, een nieuwsbrief en een helpdeskfunctie.

Daarnaast is het “sportcafé” een platform voor Haarlemse sportbestuurders en Haarlemse politici om elkaar te informeren over actuele thema’s, zoals de inhoud van de sportnota, combinatiefuncties of accommodatiebeheer en te kijken of er op sommige onderwerpen kan worden samengewerkt.

Vanuit de afdeling Jeugd-Onderwijs-Sport vervult de gemeente haar accountfunctie sport.

Gewenst aanbod

Kennisoverdracht moet bijdragen aan de algemene doelstelling dat de sportende Haarlemmer en de bestuurders nuttige kennis ter beschikking heeft. Dit wordt gerealiseerd door middel van uitbreiding van de huidige digitale databank van SportSupport. Het doel is sportverenigingen informatie te bieden, zodat niet iedereen het wiel opnieuw hoeft uit te vinden. Goede voorbeelden van verenigingen, bijvoorbeeld op het gebied van vrijwilligersbeleid of meerjarenbeleid, kunnen worden gedeeld. Door kennis over de verschillende onderwerpen met anderen te delen kan veel winst worden behaald. Op de website van SportSupport wordt een module geplaatst met nuttige te downloaden producten voor en door verenigingen. De verenigingsmonitor 2009 (vragenlijst) wordt gebruikt om de goede praktijkvoorbeelden op te vragen bij de verenigingen.

Ook nieuwe ontwikkelingen op sportgebied, een vraagbaak, samenwerking met hogescholen en informatie over congressen zijn onderwerpen die op de website kunnen worden gezet.

Daarnaast kan door middel van bijeenkomsten en workshops kennisoverdracht worden gerealiseerd. Juist door een echte ontmoetingsplek tot stand te brengen waar opleiding, kennisuitwisseling en archief hand in hand gaan, ontstaat er een meerwaarde.

Het samenbrengen van de verschillende externe partijen, zoals scholen, wijkcentra en verenigingen en de commerciële sport zal moeten worden gestimuleerd. Het aanbieden van cursussen op het gebied van vrijwilligersbeleid, AED, EHBO, calamiteiten is ook een belangrijk onderdeel van het grote pakket.

Speerpunten

- Het opzetten van een digitale databank, waar naast de informatie over de sportverenigingen, ook aanvullende informatie beschikbaar is (bv. verenigingen delen beleidsplannen en producten via pdf bestanden op de digitale database);
- De organisatie van workshops en bijeenkomsten voor sportverenigingen en sportgerelateerde organisaties;
- Cursus vrijwilligersbeleid aanbieden aan de sportverenigingen.

c) Vitalisering sportverenigingen

Huidig aanbod

De sportvereniging van nu wordt op allerlei manieren uitgedaagd een bijdrage te leveren aan de samenleving waarvan zij deel uitmaakt: als plek ter bevordering van de gezondheid, voor ontspanning en als ontmoetingspunt. Deze belangrijke functie dient ondersteund te worden. Hiermee is in 2008 een start gemaakt met de invoering van combinatiefunctionarissen vanuit de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur. Ook zijn er al sinds enige jaren bij meerdere clubhuizen van sportverenigingen naschoolse kinderopvangaccommodaties gerealiseerd.

Gewenst aanbod

Met de verenigingsmonitor (vragenlijst) van 2009 wordt inzicht verkregen in de stand van zaken bij de Haarlemse sportverenigingen. Het doel hiervan is een nulmeting te realiseren als uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van de sportnota.

De verenigingsmonitor zal elke drie jaar worden uitgevoerd om zo de ontwikkelingen op de voet te kunnen blijven volgen. Knelpunten en sterke punten van de sportverenigingen worden hierin inzichtelijk gemaakt. Zo kan er (indien mogelijk) worden ingesprongen op de vraag van verenigingen. De verdere professionalisering van de verenigingen en de knelpunten die hierbij komen kijken, moeten in kaart gebracht worden. Dit willen we realiseren door middel van interactieve sessies met vertegenwoordigers uit het werkveld, zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties en kinderopvang. De focus dient hierbij vooral te liggen op vitalisering van de sportverenigingen en de stimulering van de breedtesport. Sportverenigingen zouden meer in kunnen springen op projecten waarbij sport bij de door ons bepaalde doelgroepen gestimuleerd wordt. Dit kan door samenwerkingsverbanden aan te gaan met SportSupport, Stichting Topsport Kennemerland (de uitvoerders van het gemeentelijk sportbeleid) en andere sportgerelateerde instellingen, commercieel of niet-commercieel.

Verder worden de kansen en bedreigingen in kaart gebracht. Tijdens deze sessies wordt vooral ingegaan op de pijlers van het nieuwe gemeentelijk sportbeleid en de verdere ontwikkeling hiervan.

Voor de combinatiefunctionarissen, die deels gefinancierd worden door het rijk en deels door de gemeente, worden uitgenodigd voor tweejaarlijkse bijeenkomsten. Het doel is de professionaliteit te bevorderen door middel van kennisuitwisseling en informatieoverdracht.

Daarnaast moet er worden ingesprongen op de maatschappelijke stages in het basis- en voortgezet onderwijs. Deze zijn vanaf 2011 verplicht. In de regio Haarlem zijn momenteel 18 scholen voor

voorgezet onderwijs actief met maatschappelijke stages, wat wordt gecoördineerd door de Vrijwilligers Centrale. Ook kan eraan gedacht worden personen in te zetten uit de reïntegratie- en/of participatieregelingen. Sportverenigingen kunnen dit faciliteren en ondersteunen.

Speerpunten

- Driejaarlijks uitvoeren van de verenigingsmonitor;
- De combinatiefunctionarissen die in dienst zijn van de verenigingen ondersteunen deze verenigingen in hun proces van professionalisering en zorgen bovendien voor meer samenhang en dwarsverbanden in wijken met scholen en andere verenigingen en organisaties. Professionalisering van de combinatiefunctionarissen vindt plaats door tweejaarlijkse bijeenkomsten;
- Interactieve bijeenkomsten organiseren;
- Maatschappelijke stages stimuleren.

d) Breedtesportevenementen

Huidig aanbod

Sportevenementen stimuleren de deelname aan sport. Topsport en breedtesport zijn hierin onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Zilveren Kruis Achmea Loop, de Haarlem Night Skate, de Haarlemse Honkbal Week en de Haarlemse Basketbal Week zijn evenementen waar top- en breedtesport elkaar ontmoeten. Daarnaast geven sportevenementen een positieve impuls aan de uitstraling van de stad en aan het bedrijfsleven.

Overige evenementen:

Letterenloop

Avondvierdaagse

Grachtenloop

De Zorgspecialistloop

BDO Schaaktoernooi

Haarlemse Korfbalweek

Gewenst aanbod

Bij Stichting Topsport Kennemerland kunnen verenigingen financiële en inhoudelijke steun verkrijgen voor het uitvoeren van nieuwe evenementen. De criteria zijn te vinden op de website van STK.

Topsportevenementen die in Haarlem worden gehouden moeten nog meer zichtbaar worden gemaakt. Op scholen kan dit door middel van workshops en clinics.

Met de organisatie van evenementen en beurzen binnen de stadsgrenzen wil Haarlem de nadruk leggen op de verdere ontwikkeling van de sportsector.

In 2008 zijn diverse evenementen gemonitord; hieruit bleek dat er meer aandacht voor PR nodig is. Voor alle evenementen willen we (in samenwerking met de afdeling Economie & Cultuur en City Marketing Haarlem) bepaalde promotieafspraken maken. Ook afspraken over de rolverdeling zijn daarbij van belang, temeer omdat voor evenementen gebruik gemaakt moet worden van een combinatiepakket van verschillende promotiemediën.

Speerpunten

- De bestaande evenementen, zoals hierboven vermeld, blijven jaarlijks of tweejaarlijks terugkomen;
- Op basis van vooraf gestelde criteria ondersteund de gemeente Haarlem, via STK en/of SportSupport een aantal evenementen binnen het beschikbare budget;
- Meer aandacht voor promotie van evenementen.

4. Topsport/Talentontwikkeling

Sporttalent, kampioenen, accommodaties en evenementen zijn visitekaartjes voor de stad, topsport heeft een belangrijke maatschappelijke en economische waarde. Topsportevenementen zorgen voor een relatief grote spin-off. Het trekt bezoekers uit heel Nederland en soms van daarbuiten en draagt bij aan de citymarketing van de stad. Men eet, drinkt of overnacht in Haarlem.

Huidig aanbod

Topsporters zijn vaak rolmodellen voor de jeugd; zij vervullen een voorbeeldfunctie. Zeker nu het NOC*NSF en het huidige kabinet de afspraak hebben gemaakt om structureel tot de tien beste sportlanden ter wereld te willen gaan behoren biedt dat nog meer mogelijkheden voor de lokale sport. Topsport als vaandeldrager, als wegberijder voor de breedtesport. We hebben het in Haarlem de

afgelopen jaren zelf ervaren. Door het faciliteren van jeugdclinics en de Jeugdsportpas zijn veel kinderen enthousiast geworden voor een bepaalde sport.

De voetbal-, hockey-, honk- en softbalverenigingen in Haarlem hebben de laatste jaren weer een behoorlijke aanloop gekregen van jongeren. Na een aantal jaren van relatieve stilstand is de situatie in de gemeente Haarlem langzaam aan het veranderen. Enerzijds door gemeentelijke investeringen in de sportaccommodaties (Pim Mulier,

van der Aart, Nol Houtkamp) en de topsportevenementen (Haarlemse Honkbalweek, Basketballweek en Korfbalweek) anderzijds door de oprichting van de Stichting Topsport Kennemerland, voorheen de SSIH (St. Sportinitiatieven Haarlem).

Ook hebben we sinds de zomer van 2008 een Baseball Academy.

De Stichting Topsport Kennemerland voert het topsportbeleid voor de gemeente Haarlem uit.

De speerpunten daarvan zijn:

- ondersteuning van Haarlemse topsportverenigingen en organisaties;
- ondersteuning van individuele topsporters en topsporttalenten;
- het (mede)organiseren, faciliteren en financieren van het Topsportgala en topsportevenementen;
- creëren van faciliteiten ten behoeve van de combinatie topsport en onderwijs;
- advisering op het gebied van topsportaccommodaties;
- sportmedische zorg voor top- en breedtesport.
- het bevorderen van samenwerking tussen gemeenten in de regio.
- contacten leggen met de Provincie-NH.

Er zijn in Haarlem kernsporten geformuleerd met bijbehorende clubs. Hierbij zullen deze kernsporten duidelijk ondersteund worden door STK.

De vijf Haarlemsporten waarbij de volgende verenigingen kernpartner zijn:

- Honk – en softbal (Kinheim cq. Sparks);
- Judo (Kenamju);
- Badminton (Duinwijck);
- Turnen (turnen is nog niet officieel een kernsport, maar dit is zeer gewenst).

Om deze sporten te ondersteunen worden middelen ter beschikking gesteld. Op deze manier worden ze ondersteund in de realisatie van hun doelen. De clubs leveren de stad tegenprestaties door:

- Deelname aan gemeentelijke sportprojecten, die bijdrage leveren aan gemeentebrede sociaal-maatschappelijke doelstellingen;
- Kennisoverdracht en informatie-uitwisselingen naar andere sportverenigingen van dezelfde sporttak;
- Deelname aan (top)sportoverleg van de vijf Haarlemsporten.

Naast de activiteiten zoals hierboven beschreven heeft de stad de voetbalclub “HFC Haarlem,” een BVO (= betaald voetbalorganisatie). Ook hier is sprake van talentontwikkeling voor de jeugd. De gemeente Haarlem is met HFC Haarlem in gesprek over de toekomst en met name over de accommodatie.

Gewenst aanbod

Uitbreiding van het huidige aanbod. Er ligt een basis om de topsportstructuur te versterken en het topsportklimaat in Haarlem te verbeteren. De Stichting Topsport Kennemerland zal dat moeten doen in nauwe samenwerking met de gemeente Haarlem, SportSupport, lokale en nationale sportorganisaties, het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en de media.

Verder zal een procedure op grond van vrijstelling voor topsport – en cultuurtalenten in het basisonderwijs verder ontwikkeld en uitgewerkt worden, zodat kinderen die aan topsport doen meer ruimte en mogelijkheden krijgen zonder dat de leerplichtwet in het geding komt.

We willen de lokale topsporters en talenten in het zonnetje blijven zetten. Haarlem is trots op haar sporters en vindt het belangrijk aandacht te besteden aan winnaars van wereldkampioenschappen, Europese kampioenschappen en Nederlandse kampioenschappen. Ook deelnemers aan de Olympische Spelen en de Paralympics verdienen het om de Haarlemse schijnwerper op zich gericht te krijgen. De afgelopen jaren zijn veel sporters ontvangen en gehuldigd in het stadhuis. Deze lijn zet Haarlem voort. De criteria voor een ontvangst zijn te vinden op de website van de gemeente, Stichting Topsport Kennemerland en SportSupport.

Tenslotte zijn de ontwikkelingen met betrekking tot het Olympisch Plan 2028 interessant om te volgen. Voor Haarlem is hierin wellicht een belangrijke rol weggelegd, waar met ondersteuning vanuit het Rijk en NOC*NSF op ingezet kan worden.

Speerpunten

- o Er worden talenten ondersteund ten behoeve van hun sport;
- o De realisatie van een door NOC*NSF aangewezen RTC (Regionaal Trainings Centrum) of NTC (Nationaal Trainings Centrum) in Haarlem;
- o Vanaf 2010 worden er jaarlijks een aantal evenementen ondersteund die voldoen aan de gestelde criteria;
- o De vijf Haarlemsporten zijn sterk georganiseerd en zijn regionaal van groot belang;
- o Er wordt een duidelijk format ontwikkeld ter ondersteuning van topsport en onderwijs;
- o De sportmedische zorg wordt gebundeld;
- o Er wordt een plan opgesteld ten behoeve van de ontwikkeling van het Olympisch Plan 2028.

5. Commerciële sport

Na zwemmen en fietsen is fitness de meest populaire sport geworden in Nederland⁶. Het toenemende aantal sporters in de commerciële sportsector, het feit dat veel takken van sport uitsluitend door commerciële aanbieders worden georganiseerd én het feit dat deze vaak midden in de wijken zijn gevestigd, maakt de commerciële sport vanuit overheidsperspectief een interessante partij.

Huidig aanbod

Een snelle inventarisatie op internet levert 27 sportscholen (fitness en vechtsporten) in Haarlem op. Deze zijn verspreid over de hele stad. Voor elke Haarlemmer is dus wel een sportschool in de buurt te vinden. Andere commerciële sportaanbieders (maneges, klimhallen, squashbanen, dansstudio's) zijn hier nog niet eens in meegenomen. Ook de aanwezigheid van de ijsbaan en golfbanen (in de regio) maakt de gemeente Haarlem extra aantrekkelijk voor haar inwoners.

Gewenst aanbod

Haarlem ziet een duidelijke uitdaging van dwarsverbanden tussen de commerciële sport en de reguliere sportverenigingen. Bovendien kunnen deze 'commerciëlen' betrokken worden bij het realiseren van het aanbod van (na)schoolse activiteiten en bedrijfssport. Zij kunnen dus een belangrijke bijdrage leveren aan de sportstimulering van de Haarlemse burgers. Ook sportverenigingen zouden meer gebruik moeten maken van bestaande (commerciële) accommodaties. In plaats van een nieuw, duur krachthonk te laten bouwen zou eerst onderzocht moeten worden in hoeverre een samenwerking met een commerciële sportschool tot de mogelijkheden behoort.

Door gebruik te maken van hun expertise, aanbod en accommodatie(s) kunnen eerder genoemde wensen hiermee gerealiseerd worden. De gemeente kan hiermee ondersteunen door haar netwerk in te zetten en netwerkpartners aan te sporen om tot samenwerking over te gaan.

Speerpunten

- Er vinden meer breedtesportprojecten plaats bij commerciële aanbieders, samenwerking wordt gestimuleerd;
- Er maken meer topsporters gebruik van commerciële accommodaties. In plaats van nieuwbouw, wordt gezocht naar samenwerking met commerciële aanbieders;
- Verenigingen maken meer gebruik van commerciële faciliteiten.

⁶ Expertrapport Nederlandse Sport naar Olympisch niveau, *een nadere uitwerking van het sportgedeelte van het Olympisch Plan 2028*, NOC*NSF, 2009

6. Sport, recreatie en gezondheid

Aansluitend op het vorige hoofdstuk zien we een algemene ontwikkeling in de sterk toegenomen behoefte aan meer flexibele vormen van sportbeoefening. Mensen willen steeds meer sporten op momenten dat het hen uitkomt en willen zich niet verplichten tot wekelijkse trainingen en wedstrijden. Ongebonden sporten wordt hierdoor aantrekkelijker. Fietsen en wandelen zijn op dit moment populair. Sport en recreatie gaan hier hand in hand. In samenwerking met een groot aantal externe organisaties heeft Haarlem de afgelopen jaren een aanbod voor deze doelgroep gerealiseerd. Er dient een vervolgstap te worden gezet.

Huidig aanbod

In een speciale Watersportnota staat de watersport centraal. Er is aandacht voor de hengelsport, die door een zeer grote groep mensen met veel plezier wordt beoefend. Ook de regioroutes voor de kanoliefhebber worden benoemd. Zo zijn er de Molenroute en de Bollenroute.

De bestaande bewegwijzerde fietsroutes zullen verder ontwikkeld moeten worden en waar nodig een opfrisbeurt moeten krijgen.

Wandel- en hardlooproutes moeten in stand worden gehouden en vernieuwd. Het bekende Ommetje in Haarlem-Noord is daar een goed voorbeeld van. Bekeken wordt hoe fiets- en wandelroutes uitgebouwd en waar nodig aangepast en vernieuwd moeten worden.

Op het gebied van gezondheid is er een aantal projecten in Haarlem geweest. Vanuit de BOS-impuls zijn er een projecten

geweest voor de jeugd, te weten Real Fit, Beter (Zw)eten en Fit, Food & Fun.

In de nota Gemeentelijk Gezondheidsbeleid zijn er speerpunten benoemd die aansluiten op dit onderwerp:

- Het percentage volwassenen met overgewicht mag niet stijgen (2005);
- Het percentage jeugdigen met overgewicht moet dalen (2005);
- Het aanleren van een gezonde leefstijl van jeugdigen;
- Mensen met een psychische handicap door middel van onder andere sport ondersteunen, en daarmee de gezondheidssituatie te verbeteren (dit heeft geresulteerd in de succesvolle aanpak 'Erbij Horen').

Om bijvoorbeeld een gezonde leefstijl te bevorderen en overgewicht bij kinderen tegen te gaan is het bewegingsonderwijs een belangrijke component van het sportbeleid. Gymlessen vormen voor veel kinderen de eerste kennismaking met sport. De norm voor het bewegingsonderwijs (voor reguliere basisscholen) is 1,5 (klok)uur per week per groep, inclusief schoolzwemmen. In Haarlem voldoet 26,4 % aan de norm. 34 % gymt meer dan de norm en maar liefst 39,6 % haalt de norm niet.

Ongeveer 75 % van de scholen doet aan schoolzwemmen, meestal met de groepen 4 en 5.

Gewenst aanbod

Sport en bewegen in combinatie met gezondheid moet een structurele bijdrage gaan leveren aan de sportieve, gezonde en sociale ontwikkeling. De aandacht voor een gezonde leefstijl is de laatste jaren een steeds belangrijker item geworden. Een onderdeel daarvan is het stimuleren van bedrijfssport. Een zittend kantoorleven heeft te veel nadelige effecten op de gezondheid, maar ook een nieuw fietsplan

zal hieraan gekoppeld kunnen worden om zo de Haarlemse burger te stimuleren vaker de auto te laten staan en de fiets te pakken als alternatief. De gemeente begint met zichzelf, door te onderzoeken of er een gevarieerd sportaanbod voor de werknemers gerealiseerd kan worden.

Ook de regionale wandel-, fiets en kanoroutes verdienen blijvende aandacht, vooral om alle routes up-to-date te houden. Dit geldt voor de Molen- en Bollenroute, de fietsknooppuntbewijzing, de

hardlooproutes en de wandelroutes.

Met huidige (breedtesport-)projecten moet er meer en meer aansluiting worden gevonden bij andere doelgroepen met risico op bewegingsarmoede. VWS vraagt aandacht voor specifieke doelgroepen met risico op bewegingsarmoede. Deze doelgroepen zijn onder andere:

- kinderen met overgewicht;
- allochtone meisjes/vrouwen;
- psychiatrische patiënten;
- kinderen/volwassenen met een lichamelijke of verstandelijke beperking (Aangepast Sporten);
- jeugd uit gezinnen waarvan de ouders een laag inkomen hebben;
- 50-plussers;
- personen met een chronische aandoening (bijv. astma, COPD, reuma, diabetes).

Het voorgaande zal meer moeten gaan aansluiten bij de bestaande projecten binnen Haarlem, zoals School in de Wijk voor de jeugd en Beweegpas 50+. Samen met afdeling Wonen, Welzijn, Gezondheid en Zorg wordt dit beleid vormgegeven.

In het Olympisch Plan 2028 krijgt ook de Gehandicaptensport speciale aandacht met het oog op Paralympische Spelen. Het zou wenselijk zijn om de G-sport ook in Haarlem nader te bekijken en waar nodig stimuleren om dit uit te breiden.

Tenslotte is het bewegingsonderwijs uiterst belangrijk voor kinderen. Zwemmen verdient daarin speciale aandacht. Het is gezond, goed voor de lichamelijke ontwikkeling, maar vooral ook belangrijk voor de veiligheid van kinderen. We leven nu eenmaal in een land met veel water. Er moet een sluitend systeem komen waarbij de school aan het eind van groep 7 nagaat of een kind kan zwemmen. Is dat niet het geval, dan wordt het kind alsnog verplicht om in groep 8 met een verplichte ouderlijke bijdrage zijn of haar diploma te halen. Deze verplichting zal dan in de naschoolse activiteiten onderdak moeten gaan vinden in samenwerking met zwemverenigingen en SRO, zodat ieder kind dat van de basisschool doorstroomt naar het middelbaar onderwijs een zwemdiploma heeft.

In overleg met de schoolbesturen zal het bewegingsonderwijs besproken worden. De gemeente Haarlem vindt het wenselijk dat elke basisschool een vakleerkracht Lichamelijke Opvoeding in dienst

heeft. Daarnaast vindt de gemeente het belangrijk dat alle scholen aan de norm van 1,5 (klok) uur bewegingsonderwijs voldoen. Scholen die meer gym willen aanbieden moeten hiervoor de mogelijkheid hebben, mits er ruimte beschikbaar is en de investering hiervoor uit eigen middelen komt. De gemeente kan dit ondersteunen door inzet van combinatiefunctionarissen. Kanttekening is wel dat met name in Haarlem Noord het aantal gymlokalen, in de buurt van scholen, een structureel probleem is. In het Strategisch Huisvesting Plan Sport (najaar 2009) komen we hier op terug.

Speerpunten

- Er komt voor elke doelgroep (zoals hierboven genoemd) minimaal 1 preventie- dan wel gezondheidsproject;
- Het zwemonderwijs wordt zo georganiseerd dat alle leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan hun zwemdiploma A hebben (Schoolvaardigheidsdiploma's groep 8);
- In overleg met de schoolbesturen wordt ernaar gestreefd dat elke basisschool een vakleerkracht Lichamelijke Opvoeding in dienst heeft en de norm van 1,5 klokuur bewegingsonderwijs haalt;
- In samenwerking met de Atletiekunie en de Nederlandse Hartstichting wordt het aanbod van veilige loop- en wandelroutes in Haarlem geactualiseerd;
- De fietsroutes worden geactualiseerd, fietsen wordt gestimuleerd;;
- De kanoroutes worden uitgebreid;
- Stimuleren van verenigingen om een G-tak binnen hun vereniging op te richten, middels voorlichting en workshops.

7. Optimalisering sportaccommodaties

Om de doelstellingen van het sportbeleid te realiseren moet het accommodatiebeleid hiermee in overeenstemming zijn. Het in stand houden van voldoende en kwalitatief goede accommodaties, die effectief en doelmatig gebruikt worden, is essentieel voor het behalen van eerdergenoemde speerpunten. Sinds 2008 wordt het beheer en de exploitatie uitgevoerd door SRO.

In dit hoofdstuk zal in het kort het huidige aanbod en de speerpunten met betrekking tot het accommodatiebeleid worden benoemd. Dit zal nog nadere uitwerking vinden in het Strategisch Huisvesting Plan Sport, dat in het najaar van 2009 verschijnt.

Huidig aanbod

De laatste jaren wordt er met veel succes en enthousiasme in samenwerking met de vereniging geïnvesteerd in het vernieuwen en moderniseren van de sportaccommodaties. Hieronder volgt een lijst van nieuw afgeleverde buitensportaccommodaties, opknappbeurten, nieuwe kunstgrasvelden of club- en kleedaccommodaties.

- Pim Mulier sportpark (honkbalstadion, kunstgrasvelden, indoorhal, nieuwe toplaag atletiekbaan + verbreding sprintbaan met 2 lanen, opknappen aantal tennisbanen);
- Van der Aart sportpark (kunstgrasveld, natuurgrasveld, kleedkamers OG);
- Nol Houtkamp sportpark (in ontwikkeling: club-/kleedaccommodatie, 2 softbal/honkbalveld, 2 kunstgrasvelden);
- Geel Wit (kunstgrasveld en kleedaccommodatie);
- Hockeyclub Haarlem (kunstgrasveld en club-/kleedaccommodatie);
- Aurora;
- Davo/United (kunstgrasveld en kleedaccommodatie);
- Saxenburg (kunstgrasveld en parkeerterrein);
- Rapid en HKC (2 kunstgrasvelden en club-/kleedaccommodatie);
- EDO (kleedaccommodaties en kunstgrasveld).
- DSK (aanleg kleed/clubgebouw en kunstgrasvoetbalveld, nog in uitvoering)
- Tennisvereniging Eindhoven
- Alliance (in ontwikkeling bouw kleed-/clubaccommodatie en velden)

Daarnaast is overkapping van de ijsbaan succesvol afgerond.

Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden voor een nieuwe Badmintonhal voor Duinwijck zijn. Bij de VMBO scholen worden nieuwe sportaccommodaties gebouwd en gezocht wordt naar mogelijkheden om de turnvereniging HLC aan nieuwe accommodatie te helpen. Bij al deze ontwikkelingen is veel aandacht voor mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik

In Haarlem is een gevarieerd aanbod aan sportaccommodaties. Dit willen we in de toekomst behouden en waar nodig uitbreiden.

Door inkrimping van het aantal velden de afgelopen jaren komt de grens van wat er minimaal nodig is in zicht.

Gewenst aanbod en speerpunten

Het huidige aanbod moet op peil blijven. Daarnaast verdient de binnensport de komende jaren de aandacht. Op dat gebied zijn er al veel plannen en is er op sommige plekken al gestart met de bouw. Voorbeelden zijn:

- VMBO complex 023;
- Nieuwbouw VMBO Badmintonpad;
- Nieuwbouw BS Zuidwester, BS Bos en Vaart, de Dreefschool en de Rudolf Steinerschool.

In het Strategisch Huisvesting Plan Sport zal deze paragraaf uitgebreid worden uitgewerkt. Hier noemen we kort een aantal speerpunten:

- In stand houden van het gevarieerde aanbod;

- Kwalitatief goede tot uitstekende accommodaties, verspreid over de stad en goed en veilig bereikbaar;
- Als de situatie het toelaat alleen kiezen voor sporten waarbij het aantal deelnemers per m² sportgrond of –vloer zo hoog mogelijk is en daarbij genuanceerd omgaan met andersoortige sporten;
- Zo veel mogelijk multifunctioneel gebruik;
- Juiste balans tussen kwaliteit en kosten, oftewel goede balans tussen investering en maatschappelijk rendement;
- Van geval tot geval bezien of het wenselijk en mogelijk is om een bepaald type sportaanbod te faciliteren;
- Sportaccommodaties in de wijk zo veel mogelijk handhaven en waar mogelijk uitbreiden;
- Maatvoering, inrichting en voorzieningen van velden en banen e.d. volledig conform de regelgeving van de betreffende sportbond, in voorkomend geval (minimaal) voor het niveau of de klasse(n) waarop/waarin de gebruiker/sportvereniging actief is;
- Kleedruimte(n) op basis van huidige en (te verwachten) toekomstige behoefte van de gebruiker(s); dat wil zeggen eigen beleid gemeente Haarlem, onafhankelijk van normering sportbonden, NOC*NSF en VNG;
- Goed functionerende verenigingen hebben prioriteit bij de facilitering van de accommodatie (zowel binnen als buiten);
- Minimaal één kunstgrasveld per vereniging, indien nodig;
- Indien op een accommodatie sprake is van ondercapaciteit kan de gemeente het gebruik wijzigen;
- Bij onbehoorlijk gedrag van de gebruiker van de accommodatie kan het gebruik hiervan beëindigd worden;
- Beijneshal en Spaarnehals staan door planvorming onder druk, maar aangezien het gebruik met name in de avonduren van deze sporthallen intensief is dient de capaciteit altijd terug te komen;
- Gebruik en aanleg gymnastieklokalen nader bekijken (Strategisch Huisvesting Plan Sport).

8. Samenvatting

In deze Agenda Sport wordt een opsomming gemaakt van het resultaat van het beleid van de afgelopen zeven jaar en worden speerpunten genoemd die de komende jaren de aandacht verdienen.

De Gemeente Haarlem heeft hard gewerkt om de sportaccommodaties op niveau te brengen. Daarnaast is er veel inzet gepleegd op de wijkgerichte aanpak, waar door middel van de BOS-impuls en School in de Wijk veel kinderen zijn bereikt. Ook op integraal niveau is veel bereikt; er is een samenwerkingsverband ontstaan tussen scholen, welzijnswerk, sportkoepels en sportverenigingen waarbij er een adequaat aanbod is gerealiseerd.

Daarnaast is er een begin gemaakt met het professionaliseren van de sportverenigingen, dit met name door middel van de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur, waarbij combinatiefunctionarissen de spil vormen tussen de verschillende beleidsterreinen.

Door middel van de oprichting van de Stichting Topsport Kennemerland is het topsportbeleid beter vormgegeven. De grote Haarlemse sporten worden ondersteund, talenten hebben een portaal waar ze ondersteuning kunnen vinden en evenementen worden beter gefaciliteerd. SportSupport heeft nadrukkelijk projecten uitgevoerd die breedtesportstimulering tot doel hadden.

In de toekomst wil de Gemeente Haarlem dit aanbod continueren en verder verdiepen. In de nota staan op elk beleidsterrein speerpunten genoemd.

De beleidsterreinen zijn:

- Breedtesport;
- Topsport/Talentontwikkeling;
- Commerciële Sport;
- Sport, Recreatie en Gezondheid;
- Sportaccommodaties.

De breedtesport is onderverdeeld in vijf thema's: breedtesportstimulering, maatschappelijke functie van de sport, service, ondersteuning en informatieoverdracht, vitalisering sportverenigingen en breedtesportevenementen. Binnen deze thema's leggen we vooral de nadruk op projecten voor specifieke doelgroepen (ouderen, kinderen uit aandachtswijken, allochtone vrouwen, VMBO-scholieren, kinderen op het speciaal onderwijs), maar is er ook sterke aandacht voor de ondersteuning van het sportverenigingsleven, de samenwerking met het onderwijs, schoolsporttoernooien en de organisatie van (breedte-)sportevenementen.

Voor topsport geldt dat met name talentontwikkeling een belangrijk speerpunt is. Dit komt vooral naar voren in het creëren van faciliteiten ten behoeve van de combinatie topsport en onderwijs, het willen binnenhalen van een Regionaal Training Centrum en het ondersteunen van de Haarlemse kernsporten.

Binnen de commerciële sport moet vooral gekeken worden naar een efficiënter gebruik van middelen. Aangezien veel commerciële sportcentra midden in een wijk zitten en goed verdeeld zijn over de gehele stad, willen we verenigingen, topsporters en aanbieders van breedtesportprojecten aanbevelen zoveel mogelijk van deze voorzieningen gebruik te maken.

Als het om sport, recreatie en gezondheid gaat is gezondheid een belangrijk item in de landelijke ontwikkelingen en dus ook in de Haarlemse. Steeds meer Nederlanders kampen met overgewicht, waaruit weer allerlei levensbedreigende ziektes als kanker en hart- en vaatandoeningen voortkomen. Om dit te voorkomen moet vooral preventief veel gedaan worden om de Nederlander en in dit geval de Haarlemmer, meer te laten bewegen. Dit begint al in het basisonderwijs, waar we willen dat de beweegnorm minimaal wordt gehaald, maar ook in het zorgdragen voor goede en aantrekkelijke (hard-)loop-, fiets- en kanoroutes waar de Haarlemmer op een recreatieve manier kan bewegen.

Daarnaast moet er extra aandacht komen voor het zwemonderwijs, G-sport en projecten voor specifieke doelgroepen.

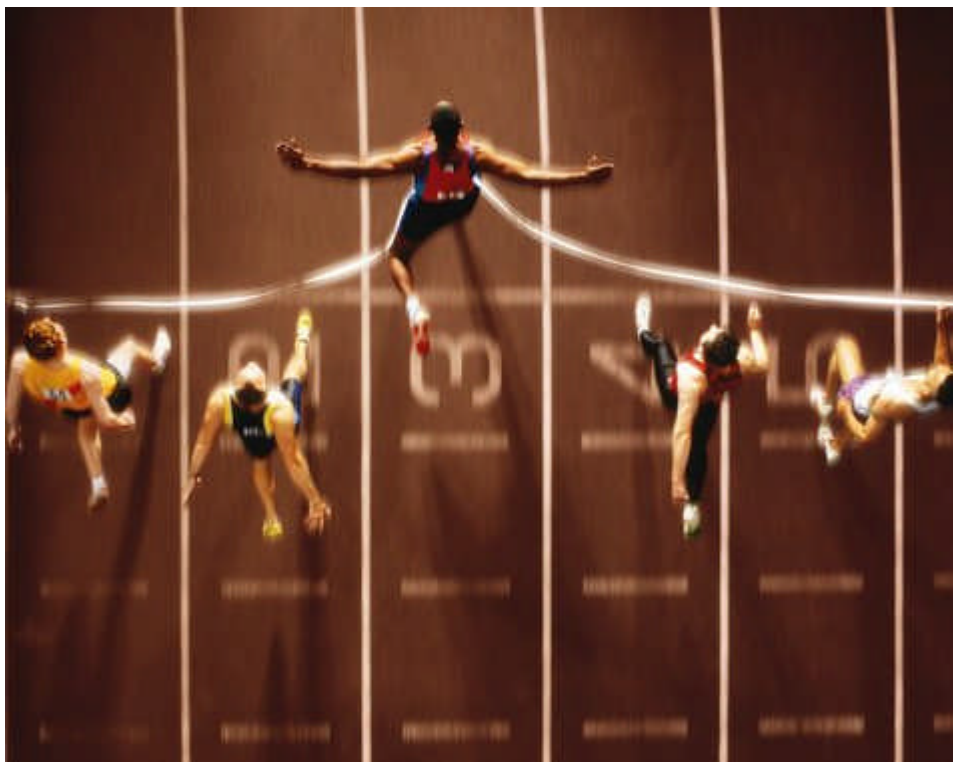
Tenslotte hebben we in deze Agenda Sport aandacht voor accommodaties. In het najaar van 2009 verschijnt het Strategisch Huisvestingplan Sport. Daarin is aandacht voor de kwaliteit en gevarieerdheid van het aanbod, aanbod in de wijk en multifunctionele inzetbaarheid van accommodaties. Verder zijn spreiding van de accommodaties en faciliteiten over de stad en onder de verenigingen belangrijk, evenals het gedrag van de gebruikers.

9. Tot slot

Dit plan moet de beleidslijn zijn voor meerdere jaren, ook na 2012. Elk jaar wordt er een werkplan gemaakt die direct voortkomt uit de Agenda Sport.

Jaarlijks wordt het sportbeleid geëvalueerd. In geval van knelpunten worden er aanpassingen gedaan en in de nieuwe werkplannen meegenomen.

Op deze manier blijft het sportbeleid actueel en voor langere tijd gewaarborgd.

10. Financiën

In deze fase van het proces ligt de nadruk vooral op het toetsen van de inhoudelijke beleidslijn. We willen gezamenlijk onze visie op Sport bepalen. In de eindnota zal een uitgebreid financieel overzicht worden toegevoegd.

11. Lijst met afkortingen en begrippen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AHBW	Amsterdam Haarlem Basketball Week
B&W	Burgermeester en Wethouders
BIS	Zoekmachine website Haarlem, publicaties
BOS	Buurt Onderwijs Sport
CIOS	Centraal Instituut Opleiding Sportleiders
Combinatiefuncties	Werknemers die in dienst zijn van 1 organisatie maar voor minimaal 2 organisaties werk verrichten op het terrein van onderwijs, sport of cultuur
COPD	Chronic Obstructive Pulmonary Disease, dit betekent chronisch obstructieve longziekte
G-sport	Gehandicaptensport
Gemeente Haarlem/Haarlem	Het college van B&W van de gemeente Haarlem
HHW	Haarlemse Honkbal Week
HKW	Haarlemse Korfbal Week
JOS	Jeugd Onderwijs Sport
JSF	Jeugd Sport Fonds
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
Kwetsbare groepen	bv. Kinderen in achterstandssituaties, chronisch zieken, mensen met een lichamelijke beperking en ouderen
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité en Nederlandse Sport Federatie
O&S	Onderzoek en Statistiek
RTC/NTC	Regionaal of Nationaal Training Centrum
SGBO	Onderzoeksbureau van VNG
SportZ4U	Project voor VMBO scholieren
SSIH	Stichting Sport Initiatieven Haarlem
STK	Stichting Topsport Kennemerland
SRO	Sport Recreatie Onderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning